

U S N E S E N Í

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Jana Čížka a JUDr. Davida Krysky, Ph.D., ve věci

žalobce: **V. V.**,
bytem X,

proti

žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**,
sídlem Zborovská 11, Praha 5,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 2. 2019, č. j. 006408/2019/KUSK,

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci se vrací soudní poplatek ve výši 3 000 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) podanou dne 25. 4. 2019 domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný potvrdil rozhodnutí ředitelky Základní školy K ze dne 16. 11. 2018, č. j. 211/2018 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) a zamítl odvolání podané proti prvostupňovému rozhodnutí žalobcem, a to jednak za sebe sama, jednak jako zákonným zástupcem jeho nezletilého syna. Prvostupňovým rozhodnutím ředitelka Základní školy K podle § 49 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění účinném do 14. 2. 2019 (dále jen „školský zákon“) povolila od 19. 11. 2018 přestup žalobcova nezletilého syna ze Základní školy T a přijala ho k základnímu vzdělávání v Základní škole K.
2. Žalobce namítl, že jeho nezletilý syn byl na základě souhlasu obou rodičů přijat ke školnímu vzdělávání ve školním roce 2018/2019 do Základní školy T. Žalobce nikdy nesouhlasil s přestupem syna do Základní školy K. Matka nezletilého nerespektovala povinnost vyčkat rozhodnutí civilního soudu o nahrazení žalobcova souhlasu s přestupem syna na Základní školu K a podala jménem nezletilého žádost o přestup, které bylo na základě odvolání matky (zastupující syna) proti předchozímu zamítavému rozhodnutí ředitelky Základní školy K ze dne 24. 10. 2018, č. j. 203/2018, vyhověno. Toto rozhodnutí žalovaný svým rozhodnutím potvrdil. Podle žalobce tak žalovaný na sebe převzal rozhodovací roli soudu.

3. Žalobce dále namítá, že mu nebylo doručeno odvolání matky nezletilého ze dne 9. 11. 2018 (podané jménem nezletilého) a prvostupňové rozhodnutí trpí i dalšími formálními vadami. Ředitelka Základní školy K zrušila výrokem prvostupňového rozhodnutí své předchozí opačné rozhodnutí ze dne 24. 10. 2018, č. j. 203/2018, a zároveň jej změnila. Žalobce se domnívá, že pokud bylo předchozí rozhodnutí zrušeno, nemůže být následně měněno, protože již neexistuje. Prvostupňové rozhodnutí trpí i další procesní vadou, která spočívá v absenci citace právní normy, podle které lze proti rozhodnutí podat odvolání.
4. Soud při ověřování, zda jsou splněny podmínky pro meritorní projednání žaloby, shledal, že žaloba byla podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou.
5. Podle § 65 odst. 1 s. ř. s. platí, že *„[k]do tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen "rozhodnutí"), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.“* Podle odst. 2 téhož ustanovení platí, že *„[ž]alobu proti rozhodnutí správního orgánu může podat i účastník řízení před správním orgánem, který není k žalobě oprávněn podle odstavce 1, tvrdí-li, že postupem správního orgánu byl zkrácen na právech, která jemu přísluší, takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí“.*
6. Podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. platí, že soud usnesením odmítne návrh, jestliže byl podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou. Jak přitom vyplývá z § 65 odst. 1 s. ř. s., žalobou proti rozhodnutí správního orgánu lze napadnout jen taková rozhodnutí, která se přímo dotýkají veřejných subjektivních práv žalobce, resp. která jinak přímo zasahují jeho právní sféru (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002 - 42, publ. pod č. 906/2006 Sb. NSS; všechna zde uvedená rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz).
7. Podle § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu platí, že účastníky řízení jsou v řízení o žádosti žadatel a další dotčené osoby, na které se pro společenství práv nebo povinností s žadatelem musí vztahovat rozhodnutí správního orgánu. Podle odst. 2 téhož ustanovení platí, že účastníky jsou též další dotčené osoby, pokud mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech.
8. Podle § 21 odst. 1 písm. a) školského zákona platí, že žáci a studenti mají právo na vzdělávání a školské služby podle tohoto zákona. Odst. 2 pak stanoví, že práva uvedená v odstavci 1 s výjimkou písmen a) a d) mají také zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků.
9. Z judikatury Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) vyplývá, že pokud je podle žalobních tvrzení vymezena skutková podstata dotčení práv žalobce postupem správního orgánu tak, že takto tvrzený zásah se z právního hlediska (byť může jít i o složitější právní posouzení) zjevně nemůže práv žalobce přímo dotknout, procesní norma předpokládá, že taková žaloba bude odmítnuta postupem podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s., aniž by bylo nutné ve věci nařizovat jednání. Takový postup má svůj význam zejména z hlediska hospodárnosti řízení (srov. rozsudek NSS ze dne 10. 1. 2019, č. j. 1 As 202/2018 - 33).
10. Z hlediska žalobcovy aktivní procesní legitimace je rozhodující, zda žalobou napadené rozhodnutí zasahuje do žalobcovy právní sféry. Z § 21 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 21 odst. 2 školského zákona však plyne, že právo na vzdělávání a školské služby náleží pouze žákům a studentům, nikoli jejich zákonným zástupcům (srov. rozsudek NSS ze dne

27. 7. 2011, č. j. 1 As 53/2011 - 109, publ. pod č. 2437/2011 Sb. NSS). Ve správním řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo, se tedy o subjektivních veřejných právech a povinnostech žalobce nerozhodovalo. Správní orgány rozhodovaly pouze o žádosti jeho nezletilého syna (byť podané matkou jako zákonnou zástupkyní) o přestup ze Základní školy T a přijetí k základnímu vzdělávání v Základní škole K, již bylo vyhověno.

11. S ohledem na citovanou právní úpravu a konstantní judikaturu NSS k této otázce dospěl soud k závěru, že napadené rozhodnutí se žalobcovy právní sféry přímo nedotýká. Soud proto žalobu odmítl z důvodu zjevného nedostatku aktivní procesní legitimace žalobce podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s.
12. Pouze jako *obiter dictum* soud konstatuje, že podstata sporu má primárně původ v odlišném názoru obou rodičů na záležitosti týkající se vzdělávání žalobce, a zřejmě i jeho trvalého bydliště. Podle § 877 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, platí, že nedohodnou-li se rodiče v záležitosti, která je pro dítě významná zejména se zřetelem k jeho zájmu, rozhodne soud na návrh rodiče; to platí i tehdy, vyloučil-li jeden rodič z rozhodování o významné záležitosti dítěte druhého rodiče. Podle odst. 2 téhož ustanovení se za významnou záležitost považují zejména nikoli běžné léčebné a obdobné zákroky, určení místa bydliště a volba vzdělání nebo pracovního uplatnění dítěte. Neshody mezi rodiči týkající se vzdělávání dítěte je třeba řešit primárně v civilním soudnictví. Žaloba proti rozhodnutí správního orgánu slouží výlučně k ochraně veřejných subjektivních práv jako obranný prostředek proti jednání správních orgánů. Neslouží však k urovnání soukromoprávních sporů. Účelem řízení o přestupu žáka do jiné základní školy není vybrat pro dítě ideální základní vzdělávání, respektive řešit spory mezi rodiči ohledně toho, jakou základní školu má jejich dítě navštěvovat (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 3. 2016, č. j. 4 As 280/2015 - 37, a nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 9. 2016, sp. zn. IV. ÚS 1844/16).
13. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., jež stanoví, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.
14. Posledním výrokem soud rozhodl podle § 10 odst. 3 věty třetí zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), o vrácení zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč. Tento poplatek bude žalobci vrácen podle § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 14. července 2020

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
předseda senátu